

KUUMENTAVIA SKENAARIOITA & VIILENTÄVIÄ VALINTOJA

– Näyttely ilmastonmuutoksesta

**YOU CONTROL
CLIMATE CHANGE.**

MITEN IHMINEN OSAA MUUTTA ILMASTOA?

Antti, 13 v.

**Vahingossa. Kun löydettiin öljyä,
ei tajuttu, että sen polttaminen
kuumentaa maailmaa.**

- Kun ihminen polttaa öljyä ja muita fossiilisia polttoaineita, ilmaan pääsee liikaa hiilidioksidia.
- Hiilidioksidi on kasvihuonekaasu, joka lämmittää ilmastoa.
- Fossiilisten polttoaineiden vaarat tunnetaan nykyään hyvin. Miksi koko elämäntapamme lepää silti niiden varassa?

KASVIHUONEILMIÖ – EIKÖ SE OLE IHAN HYVÄ JUTTU?

Pihla, 15 v.

Olet oikeilla jäljillä. Vaikka matkaisit halki avaruuden, et varmaan löytäisi muualta ihmiselle sopivaa ilmastoaa.

- Maapalloa ympäröi kaasukehä, jota ilman täällä olisi hirveän kylmä: keskimäärin -18 astetta eikä $+15$ niin kuin nyt.
- Voit verrata tätä ilmiötä lämpimän kasvihuoneen lasikattoon.
- Kaasukehä estää lämpöä karkaamasta kokonaan maasta avaruuteen.
- Kaikki olisi siis luonnostaan hyvin...

ONKO LÄMPENEMINEN EDES TOTTA?

Ilkka, 45 v.

Kyllä – Siperian ikirouta sulaa jo.

- Maapallon lämpötila on noussut keskimäärin 0,6 astetta 1900-luvulla.
- Mantereet lämpenevät nopeammin. Suomen talvet ovat lyhentyneet.
- Jos vähennämme rajusti päästöjä, lämpö nousee alle sadassa vuodessa noin 2 astetta. Silloin säästymme pahimmalta.
- Jos epäonnistumme, lämpö voi nousta 6 astetta – Suomessa jopa 10 astetta. Tilanne ei ole enää ihmisen hallinnassa...

MITÄ VÄLIÄ PARILLA ASTEELLA ON?

Riikka, 16 v.

**Mitä nuorempi olet, sitä polttavammin
muutos koskettaa Sinua ja ikäisiäsi
ympäri maailmaa.**

- Jo nyt 160 000 ihmistä kuolee vuosittain ilmastonmuutoksen takia. (Lähde: WHO.)
- Ihmiset joutuvat pakenemaan tappavaa kuumuutta ja kuivuutta, tauteja ja tuhoisia tulvia.
- Meillekin voi saapua ilmasto-pakolaisia.
- Rikkaat maat tuottavat eniten kasvihuonekaasuja, mutta köyhien maiden köyhimpien ihmisten on vaikeinta suojautua ilmastonmuutoksen vaaroilta.

TULEEKO SUOMESTA ETELÄ?

Hilkka, 59 v.

Hannu, 60 v.

**Ei. Lämpenemisestä huolimatta
aurinko ei paista täällä pidempään
talvi-iltais.**

- Ihminen muuttaa ilmakehän kaasukoostumusta, ei auringon toimintaa tai maapallon kallistuskulmaa.
- Eri vuodenaikojen säät eivät enää vaihtele niin virkistävästi kuin ennen vanhaan.
- Lastemme ja lastenlastemme elämän kesät voivat olla erittäin tukalia ja kuivia; talvisin tihuuuttaa vettä.

UPPOAAKO KAUPUNKI?

Pihla, 15 v.

**Emme sentään uppoa.
Täällä ei ole niin suurta huolta kuin
Hollannissa tai Bangladeshissa.**

- Myrskyt ja rankkasateet aiheuttavat jo nyt tulvia ympäri maailmaa, myös Suomessa.
- Lisäksi merenpinta nousee, mutta kukaan ei tiedä, miten paljon. Kun ilmasto on yhä arvaamattomampi, seurauksiin on vaikea varautua.
- Kokonaisia kaupunkeja, miljoonien ihmisten koteja voi jäädä meren alle.
- Vaikka ilmaston lämpeneminen joskus pysähtyy, jäätiköt sulavat yhä ja merenpinta jatkaa nousuaan – jopa tuhansia vuosia.

OVATKO VILLIELÄIMET VAARASSA?

Riikka, 16 v.

Kyllä, Pohjolan eläinten on vaikea elää lämpenevässä ympäristössä.

- Jo kahden asteen lämmön nousu voi muuttaa luontomme aivan erilaiseksi.
- Jos kuumiin skenaario toteutuu (10 astetta lisää), viileä havumetsä on kohta vain kaunis muisto.
- Mihin halli synnyttää poikasensa, kun jäälaulat sulavat liian aikaisin keväällä?

VOIKO TÄSSÄ ENÄÄ SAUNAAKAAN LÄMMITTÄÄ?

Hannu, 60 v.

**Totta kai saamme saunoa.
Mutta millä lämmitämme saunan?
Ja kuinka usein?**

- Sähkösauna lämpiää usein uusiutumattomalla energialla.
- Öljyä sanotaan uusiutumattomaksi, koska sen syntyminen on kestänyt satoja tuhansia vuosia.
- Puu, tuuli ja aurinko ovat uusiutuvia energialähteitä. Niiden käyttö ei myöskään lisää ilmakehää lämmittäviä kaasuja.
- Puun polttamisessa pääsee tosin ilmaan hiilidioksidia...
- Mutta kun uusi puu kasvaa, se sitoo ilmasta hiiltä. Uusien metsien istuttaminen siis viilentäisi ilmastoa.

MITÄ MINÄ VOIN TEHDÄ?

Olli, 25 v.

- Hehkulamppu?
- Energiansäästölamppu?

**Ratkaisevan paljon!
Suuri osa lämmittävästä päästöstä
johtuu miljoonista arjen teoista.**

CHANGE

VALITSE VIILEÄ!

- Usko mitä vaan?
- Uskalla kysyä tyhmiä!
- Uudet vaatteet
- Uudet aatteet

- Onnea tavaralla
- Onnea halaamalla

- Laite auki 6 tuntia
- Laite auki 2 tuntia
- Made in China
- HomeMade
- Bemarilla
- Fillarilla
- EVVK?
- Äänestyslukulle!
- Junalla Seikkailuun
- Lentokoneella valmismatkalle
- Yksin maailmantuskassa
- Yhdessä vaikuttamassa

YOU CONTROL CLIMATE CHANGE.

Kuumentavia skenaarioita & Viilentäviä valintoja – Kiertävä näyttely ilmastonmuutoksesta

Näyttelyn suunnittelu:

Malva Green, sisällöntuotanto
Marjo Soulanto, copy
Vappu Ormio, graafinen ilme

Viilentävät valinnat -peli:

Malva Green, suunnittelu
Vappu Ormio, suunnittelu ja toteutus

Ohjausryhmä:

Riitta Pulkkinen, Villa Elfvikin luontotalo
Kaisa Pajanen, Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Tina Kristiansson, Vantaan kaupungin ympäristökeskus

Näyttelyn suunnittelussa mukana olleet asiantuntijat:

Marja Jallinoja, YTV
Niko Torvela, Espoon kaupungin ympäristökeskus
Jari Viinanen, Helsingin kaupungin ympäristökeskus

Valokuvat:

Malva Green, Gun Helminen, Markku Jokinen, Markku
Könkkölä / LKA ja Vappu Ormio

Näyttelyn on tuottanut Villa Elfvikin luontotalo yhdessä Helsingin ja Vantaan kaupunkien ympäristökeskusten kanssa. Näyttely toteutetaan osana Tee Muutos -ilmastokampanjaa ja sen toteuttamista on tukenut Ilmastonmuutoksen viestintäohjelma.

TEE MUUTOS

www.ilmastonmuutos.info